

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 06 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΣΧΟΛΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

Τα σημερινά θέματα στις Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (Α.Ο.Θ) χαρακτηρίστηκαν από σαφήνεια και δεν είχαν εκπλήξεις για τους καλά προετοιμασμένους μαθητές/μαθήτριες. Στα θέματα Α και Β εξετάστηκε κυρίως ύλη των κεφαλαίων της Μακροοικονομικής Θεωρίας, ενώ το θέμα Β ήταν αναμενόμενο. Στο θέμα Γ εξετάστηκε άσκηση του πρώτου κεφαλαίου που βασιζόταν σε βασικές μεθοδολογίες. Στο θέμα Δ εξετάστηκε μία άσκηση του πέμπτου κεφαλαίου, με βασικές μεθοδολογίες στα ερωτήματα Δ1 και Δ2. Το ερώτημα Δ3 απαιτούσε καλή κατανόηση και εξάσκηση των μαθητών/μαθητριών στην μεθοδολογία της κατώτατης τιμής, ενώ το Δ4 στηριζόταν σε καλή γνώση των ιδιοτήτων των συναρτήσεων ζήτησης. Τέλος, τα αριθμητικά δεδομένα ήταν εύκολα διαχειρίσιμα και δεν αναμένεται να προβλημάτισουν τους/τις μαθητές/μαθήτριες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

A2. β.

A3. γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σχολικό Βιβλίο, Κεφάλαιο 7, ενότητα 7.10, σελ. 142-143, «Το Α.Ε.Π. ως δείκτης οικονομικής ευημερίας και οι αδυναμίες του»

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Επειδή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του Ψ , τότε η οικονομία παράγει 160 μονάδες του αγαθού Ψ , $\Psi_A = 160$.

$$A \rightarrow B: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{160 - 120}{80 - 0} = \frac{40}{80} = 0,5$$

$$B \rightarrow \Gamma: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{120 - 80}{X_\Gamma - 80} \Rightarrow X_\Gamma - 80 = 40 \Rightarrow X_\Gamma = 120$$

$$\Gamma \rightarrow \Delta: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{80 - \Psi_\Gamma}{140 - 120} \Rightarrow 2 = \frac{80 - \Psi_\Gamma}{20} \Rightarrow 40 = 80 - \Psi_\Gamma \Rightarrow \Psi_\Gamma = 40$$

$$\Delta \rightarrow E: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{40 - 0}{150 - 140} = \frac{40}{10} = 4$$

Συμπληρωμένος ο πίνακας έχει ως εξής:

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Χ (KE_X)
A	0	160	
			0,5
B	80	120	
			1
Γ	120	80	
			2
Δ	140	40	
			4
E	150	0	

Γ2.

α. Το $X=40$ βρίσκεται μεταξύ των συνδυασμών A και B, όπου το KE_X είναι σταθερό και ίσο με 0,5.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Χ (KE_X)
A	0	160	
A'	40	Ψ'_A	0,5
B	80	120	

$$A \rightarrow A': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 0,5 = \frac{160 - \Psi'_A}{40 - 0} \Rightarrow 20 = 160 - \Psi'_A \Rightarrow \Psi'_A = 140$$

Άρα, για $X=40$ η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι $\Psi_{MAX} = 140$. Επειδή $\Psi_{MAX} = 140 < \Psi = 150$, ο συνδυασμός είναι ανέφικτος και άρα βρίσκεται πάνω και δεξιά της Κ.Π.Δ και αντιστοιχεί σε ποσότητες αγαθών που δεν μπορούν να παραχθούν με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει η οικονομία.

β. Το $X=130$ βρίσκεται μεταξύ των συνδυασμών Γ και Δ, όπου το KE_X είναι σταθερό και ίσο με 2.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Χ (KE_X)
Γ	120	80	
Γ'	130	Ψ'_Γ	2
Δ	140	40	

$$\Gamma \rightarrow \Gamma': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{80 - \Psi'_\Gamma}{130 - 120} \Rightarrow 20 = 80 - \Psi'_\Gamma \Rightarrow \Psi'_\Gamma = 60$$

Άρα, για $X=130$ η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι $\Psi_{MAX} = 60$. Επειδή $\Psi_{MAX} = 60 > 50$, ο συνδυασμός είναι εφικτός, δηλαδή βρίσκεται κάτω και αριστερά της Κ.Π.Δ. Αυτό σημαίνει ότι η οικονομία αυτή δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται.

Γ3. Η τελευταία μονάδα του Ψ είναι η 160^η. Άρα οι τελευταίες 50 μονάδες είναι:

$$\Psi = 160 - 50 = 110$$

Το $\Psi=110$ βρίσκεται μεταξύ των συνδυασμών Β και Γ, όπου το KE_X είναι σταθερό και ίσο με 1.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Χ (KE_X)
B	80	120	
B'	X'_B	110	1
Γ	120	80	

$$B \rightarrow B': KE_X = 1 \Rightarrow \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = 1 \Rightarrow \frac{120 - 110}{X'_B - 80} = 1 \Rightarrow X'_B - 80 = 10 \Rightarrow X'_B = 90$$

Άρα, για την παραγωγή των τελευταίων 50 μονάδων Ψ θυσιάζονται $\Delta X = 90 - 0 = 90$ μονάδες Χ.

Γ4.

Η βελτίωση της τεχνολογίας για την παραγωγή του Ψ έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση στην παραγωγή του, άρα: $\Psi' = \Psi + 50\% * \Psi \Rightarrow \Psi' = \Psi + 0,5\Psi \Rightarrow \Psi' = 1,5\Psi$

Οι νέες ποσότητες του Ψ για κάθε συνδυασμό είναι:

$$\Psi'_A = 1,5 * \Psi_A = 1,5 * 160 = 240$$

$$\Psi'_B = 1,5 * \Psi_B = 1,5 * 120 = 180$$

$$\Psi'_\Gamma = 1,5 * \Psi_\Gamma = 1,5 * 80 = 120$$

$$\Psi'_\Delta = 1,5 * \Psi_\Delta = 1,5 * 40 = 60$$

$$\Psi'_E = 1,5 * \Psi_E = 1,5 * 0 = 0$$

Η αύξηση του Ψ λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας θα έχει αποτέλεσμα να **αυξηθεί** το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για το σημείο ισορροπίας ισχύει $Q_D = Q_S$ άρα $\frac{400}{P} = 30 + P \Rightarrow P^2 + 30P - 400 = 0$ λύνουμε

$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ άρα $\Delta = 900 + 1600 = 2500$, άρα $P_{\epsilon 1,2} = \frac{-30 \pm 50}{2} \Rightarrow P_{\epsilon 1} = 10, P_{\epsilon 2} = -40$ (απορρίπτεται) άρα $P_{\epsilon} = 10$ χρηματικές μονάδες αφού $P \geq 0$

Αντικαθιστούμε στην $Q_s(P_{\epsilon}) = 30 + 10 = 40$ μονάδες προϊόντος άρα σημείο ισορροπίας $E(P_{\epsilon} = 10, Q_{\epsilon} = 40)$

Δ2.

α.

$$\begin{aligned} \text{πλεόνασμα} &= Q_{S_K} - Q_{D_K} \Rightarrow 30 = (30 + P_K) - \left(\frac{400}{P_K}\right) \Rightarrow 30P_K = 30P_K + P_K^2 - 400 \Rightarrow \\ P_K^2 - 400 &= 0 \Rightarrow P_K^2 = 400 \Rightarrow P_K = \pm 20 \end{aligned}$$

Επειδή $P > 0$, η $P_K = 20$ χ.μ.

β. Επειδή η ζήτηση είναι ισοσκελής υπερβολή για να σχεδιάσουμε την καμπύλη ζήτησης χρειαζόμαστε τουλάχιστον 3 σημεία.

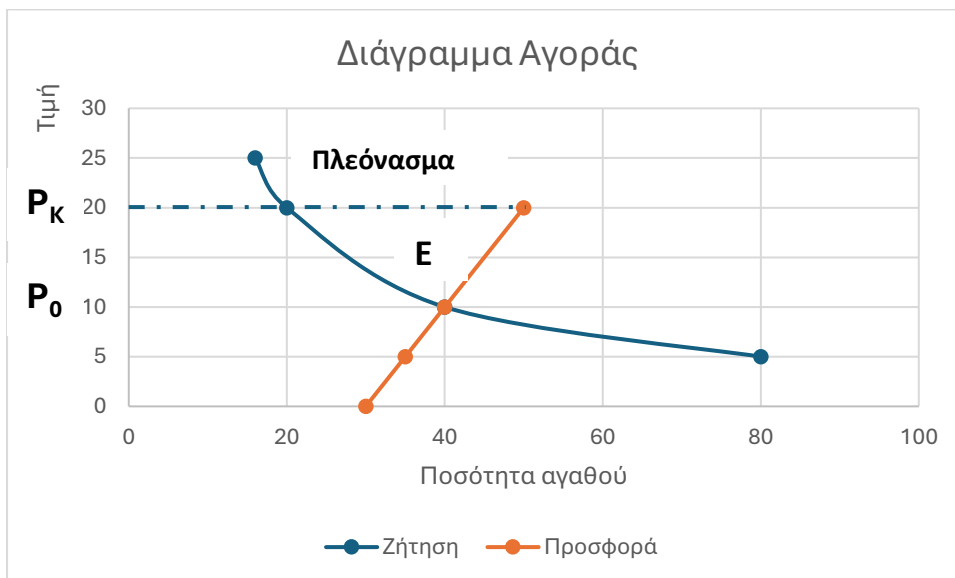
Άρα: για $P = 25$: $Q_D = \frac{400}{25} = 16$ μ. π.

Για $P_K = 20$: $Q_{D_K} = \frac{400}{20} = 20$ μ. π.

Παίρνουμε για την συνάρτηση προσφοράς τα σημεία τομής με τους άξονες:

Για P_0 : $Q_S = 30 + 0 \Rightarrow Q_S = 30$ μ. π.

Για $P_K = 20$: $Q_{S_K} = 30 + 20 \Rightarrow Q_{S_K} = 50$ μ. π.

Δ3.

α) Κρατική επιβάρυνση = $P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 20 \cdot 30 = 600$ χρηματικές μονάδες

β) Έσοδα κράτους από πώληση πλεονάσματος σε εξωτερικό = $P \cdot \text{πλεόνασμα} = 15 \cdot 30 = 450$ χρηματικές μονάδες

Αρχική κρατική επιβάρυνση = 600 χρηματικές μονάδες (από ερώτημα Δ3.Α)

Επομένως, η τελική κρατική επιβάρυνση= αρχική κρατική επιβάρυνση-έσοδα από πώληση πλεονάσματος σε εξωτερικό= $600-450=150$ χρηματικές μονάδες

Δ4. Συνολική Δαπάνη σε σημείο ισορροπίας= $P_{\varepsilon} * Q_{\varepsilon} = 10 * 40 = 400$ χρηματικές μονάδες

Συνολική Δαπάνη στην κατώτατη τιμή= $P_k * Q_{Dk} = 20 * 20 = 400$ χρηματικές μονάδες

Άρα η μεταβολή στη Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών είναι : $\Delta(\Sigma\Delta) = 400-400=0$

Δεν καταγράφεται μεταβολή στη συνολική δαπάνη των καταναλωτών, καθώς η συνάρτηση ζήτησης είναι Ισοσκελής Υπερβολή στην οποία ισχύει ότι η $E_d = -1$ και η Συνολική Δαπάνη σταθερή σε όλο το μήκος της.